

776. Väppeby, Enköpings-Näs sn.

Litteratur: L 735. J. Bureus, F a 6 s. 113 n:r 20 (Caspar Cohl), F a 5 n:r 276; Ransakningarna 1667–84; J. Peringskiöld, Monumenta 4, bl. 56; R. Dybeck, Näs socken 1862 (ATA); UFT h. 8 (1879), s. 86; S. B. F. Jansson, Runinskriftsinventering i Uppsala län 1941–43 (ATA).

Avbildning: J. Leitz och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta).

Enligt F a 6 fanns runstenen »Wedh Wepby byn i Näss Sockn» (F a 5: »Wäpby»). Om uppgifterna i *Ransakningarna* se U 773. På träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* 4 finnes bläckanteckningen »Wäckby, Näss sochn» (L 735: »Väckby»). Dybeck meddelar år 1862: »Af de två

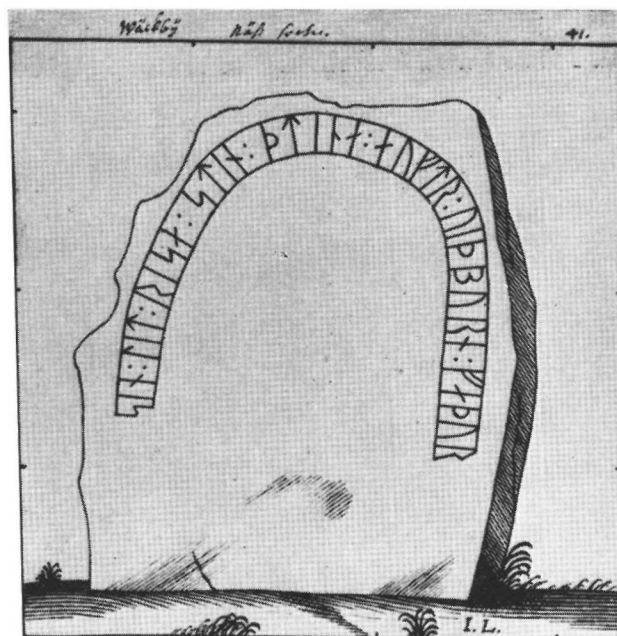


Fig. 217. U 776. Väppeby, Enköpings-Näs sn. Efter träsnitt i Peringskiölds Monumenta.

runstenar, hvilka funnits wid Väppeby, återstå för närvarande endast förgrusade stycken» ...; se vidare U 775. Enligt en tradition på platsen skall stenen vara inlagd i bakugns-muren till gamla mangårdsbyggnaden på Väppeby n:r 2. Enligt samma tradition har inskriften på den försvunna stenen följande lydelse: »Här vilar Ivar blå/ med sina söner två.»

Inskrift (enligt Hadorph):

sin : lit : risa : stin : ptina : auftr : uipburn : faþur

5 10 15 20 25 30 35

S[t]æinn (eller S[v]æinn) let ræisa stein þenna æftir Viðbiörn, faður ...

»Sten (eller Sven) lät resa denna sten efter Vidbjörn, fader ...»

Till läsningen: Caspar Cohl (F a 6) läser: **sin : lit : risa : stin : ptina : auftr : ylpbusin : faþur**

Om namnet *Viðbiörn* se U 524. Runföljden 1–3 bör också ha innehållit ett namn; möjligen är det felristning för **stin**, *Steinn*, eller **suin**, *Svæinn*; jfr U 819, där också ett namn, skrivet **sin**, förekommer. — Skrivningen **ptina** (runföljden 15–19) skall säkerligen icke uppfattas som en felristning i egentlig mening; pronomenet skrives med **pt** på flera runstenar, bl. a. på de närbelägna U 785 och 792 samt på U 636 och Sö 200.

U 776 gör med sin enkla slinga ett egenartat intryck; en sådan runstensstil är högst överraskande i Uppland. Då därtill kommer, att inskriften knappast kan vara fullständig, fastän det av Leitz' teckning förefaller så, frestas man att antaga, att också ornamentiken har blivit ofullständigt återgiven.

777. Teda prästgård.

Litteratur: B 637, L 733. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 4, bl. 58; UFT h. 8 (1879), s. 96; O. A. Öberg, Brev till O. v. Friesen den 27/11 1926 (UUB).

Åvbildning: J. Leitz och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta 4 och B 637).

Om runstensfragmentet, som sedan länge är försvunnet, finnas i *Ransakningarna* 1667—84 under Theeda Sochn följande upplysningar: »Finnes allenast een half Runsteen widh Prästegrinden, Söder sijdan om kyrkian, med 8 bookstäfwer påskrifwen, men dess betydelsse weet



Fig. 218. U 777. Teda prästgård. Efter B 637.

ingen.» — På träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* är antecknat: »Theda Prästgård. Åsunda här.» (B 637: »Prästgård»; L 733: »Prestgården».) — I ett brev till O. v. Friesen 1926 skriver O. A. Öberg: »Vidare har jag fått spår på en runsten som står som sidomur i en källarsvale i Teda prestgård, dit skall jag på nyåret ... då skall jag ta vara på den.» Öberg kunde emellertid icke återfinna fragmentet; det har också vid andra tillfällen sökts förgäves, senast år 1949.

Inskrift: (enligt Hadorph):

... - - nyk : sikmunt ...

5 10

... Sigmund ...

»... Sigmund ...»

Till läsningen: Av den första runan återstår endast nedre hälften av hst och av r. 2 endast hst.

Namnet *Sigmundr*, som under medeltiden är vanligt, hör icke till de i runinskrifterna ofta förekommande namnen. Det är hittills belagt i följande svenska inskrifter: Ög 31, Sö 162,